

મૂળ મારગ સાંભળો વિશ્વનાં રે

મૂળ મારગ સાંભળો વિશ્વનાં રે,
કરી વૃત્તિ સંસાર-અભિમુખ.---મૂળ મારગ...

એક વર ને વહુ સામસામાં ઝઘડી પડ્યાં,
વાત વધી જતાં 'હું' ને 'તું'ના મતભેદ થ્યાં,
પછી ઘરમાં બેઠે બોલતાં બંધ જ થયાં,
બેઠે જુદી જુદી 'હોટેલું'માં જમવા ગયાં,
બાઈ 'સિનેમા' ને ભાઈલો નાટકે ગયાં,
વહુ ઘરમાં ને વરરાજા ચાલીમાં સૂયાં;
મન જેનાં ભાંગ્યાં તેનાં તનમાં 'તંત' જાગતાં,
વેરઝેર, હુંસાતુંસી ઘરમાં પાડે ભાગલાં.

ખારો સંસાર ભાસ્યો દેષમાં રે,
મનો-બુદ્ધિ ગંઠાળ મતિ જૂઠ;
સ્થૂળ નાટક જોઈ લેજો 'મિશ્ર'નાં રે,
કેવાં મતભેદનાં છે દુઃખ !---મૂળ મારગ...

પછી પાડોશીમાં વાતું બહુ વહેતી થઈ,
વધી, ઘરમાં જવાળામુખી અને ગરમી થઈ,
બાઈ ચાલી અને પાડોશીને વસમી થયાં,
થયાં આબરૂના કાંકરા ને વાત ખૂલી ગઈ,
બેઠે મનમાં સમજી ગયાં પછી સમજૂતી થઈ,
સાથે રૈને આપણે લડ્યાં તેથી પોલ ખૂલી ગઈ;
સ્નેહે દિલ સાંધ્યાં તેના ઘરમાં મોર ટહુક્યાં,
આડોશી ને પાડોશીમાં પ્રીતિ-પાત્ર ઝબૂક્યાં.

મીઠો સંસાર ભાસ્યો 'રાગ'માં રે,
અહો ! 'મમતા'નું માયાવી મુખ;
સૂક્ષ્મ ભાવબંધી જાણી, જોજો વિશ્વમાં રે,
મોહ-આવરણે લાગે હવે સુખ.---મૂળ મારગ...

અહીં વિશ્વે ઘણાં નારદ-મુનિયે ફરે,
કોઈનાં ઘરમાં કલેશ વાવી ને પછી ત્યાં ચરે,
પછી વધી જાય ફાટફૂટ અહમ્ વીફરે,
ચતુર સમજી ને શમાવે તેથી બાજી સુધરે,
બાંધછોડ જાણી જીવે તિહાં લાગણી વધે,
સમાધાન-ધર્મે અંતે જીત 'આપણી' બને;
કારણ કે વિશ્વમાં નાટકો ના ટકતાં,
તેથી જીવી જાવું અહીં હસતાં ને રમતાં.

કદી પાડોશીઓ આવે સામે લડવા રે,
'અમે સારાં' ને તમે બધાં દુષ્ટ;
ગૂઢ સાંકળિયું બાંધે છે વિશ્વમાં રે,
રાગ-દ્વેષ ને અજ્ઞાને જીવ મૂઢ. ---મૂળ મારગ...

'જક' આપણી જ આપણાં પર મારી દે છે મૂઠ,
તેથી લોકમાં અપ્રિયતા ને મનમાં ધૂણે ભૂત,
ઘઉંમાં કાંકરાની પેઠે ખૂંચે તેને બધે દુઃખ,
અહીં ભટકવા ને વિશ્વબંધી ચતુર્ગતિ ગૂંચ,
જેને ચરવું છે તેને તો ખૂલી ચારે દિશા છૂટ,
જેને છૂટવું છે તેને જ મળે 'આત્મજ્ઞાન' સુખ;
કિંતુ છે મુશ્કિલ આત્મલક્ષ પામવું,
"જ્ઞાની" જો મળે તો સહેલું છે આ બધું.

મૂળ મારગ સાંભળો મોક્ષનો રે,
કરવી વૃત્તિને મુક્તિ-સન્મુખ;
પામો 'દાદા'નાં કીરતન-બોધ જોરે સુખ,
ધાય આત્મા જ મોક્ષ-અભિમુખ. ---મૂળ મારગ...

મૂળ મારગ સાંભળો વિશ્વનાં રે,
કરી વૃત્તિ સંસાર-અભિમુખ;
મૂળ મારગ સાંભળો મોક્ષનો રે,
બધી વૃત્તિ હો આત્મ-સન્મુખ. ---મૂળ મારગ...

